

นางสาวจอมขวัญ คงสกุล, CFA CAIA

ผู้ช่วยเลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ทีเอ็มเชก และฝ่ายตราสารหนี้

ทางเลือกหนึ่งของการลงทุนที่ผู้ลงทุนให้ความสนใจในภาวะที่ดอกเบี้ยเงินฝากต่ำและเศรษฐกิจมีความผันผวน เช่นในปัจจุบัน คือ หุ้นกู้ เพราะมีการจ่ายดอกเบี้ยสม่ำเสมอและได้รับเงินต้นคืนเมื่อหุ้นกู้ครบกำหนด ซึ่งหากสนใจลงทุนในหุ้นกู้ควรศึกษาและทำความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งก่อนและหลังจากที่ลงทุนไปแล้ว

ก่อนการลงทุนในหุ้นกู้

แม้ว่าผู้ถือหุ้นกู้มีสิทธิที่จะได้เงินคืนเป็นลำดับต้น ๆ ผู้ลงทุนก็ไม่ควรนิ่งนอนใจ ควรศึกษาทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ข้อมูลให้ถี่ถ้วนทุกครั้งก่อนการตัดสินใจลงทุน ซึ่งข้อมูลที่ควรให้ความสนใจหลัก ๆ ที่สามารถดูได้จากหนังสือชี้ชวนแบบสรุปข้อมูลสำคัญของตราสาร (แบบ factsheet) และงบการเงิน เช่น บริษัทผู้ออกเป็นใคร อยู่ในอุตสาหกรรมใด หุ้นกู้ที่จะลงทุนมีลักษณะอย่างไร อายุและอัตราดอกเบี้ยเป็นอย่างไร เงินที่ได้จะนำไปทำอะไร อันดับความน่าเชื่อถือทั้งของบริษัทผู้ออกและหุ้นกู้ที่จะลงทุนเป็นอย่างไร เป็นต้น

นอกเหนือจากข้อมูลสำคัญข้างต้นแล้ว ผู้ลงทุนยังต้องให้ความสนใจกับความเสี่ยงของหุ้นกู้ รวมทั้งประเมินความสามารถในการรับความเสี่ยงของตนเองด้วย ซึ่งความเสี่ยงสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหุ้นกู้ ได้แก่ ความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านราคา

หลังการลงทุนในหุ้นกู้

เมื่อตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้แล้ว ผู้ลงทุนควรติดตามข้อมูลของบริษัทผู้ออกและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เช่น ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิ และการเปลี่ยนแปลงอันดับความน่าเชื่อถือ เป็นต้น เพื่อประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องว่าเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด ยังคงอยู่ในขอบเขตที่รับได้หรือไม่ หรือมีโอกาสที่บริษัทผู้ออกจะผิดนัดชำระหนี้ในระยะเวลาอันใกล้หรือไม่ ซึ่งสามารถดูได้จากงบการเงินของบริษัทผู้ออก* และบนเว็บไซต์ ก.ล.ต. หรือสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย**

สำหรับหุ้นกู้ที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไปและผู้ลงทุนรายใหญ่ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2561 ก.ล.ต.

กำหนดให้มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ เพื่อช่วยตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิของบริษัทผู้ออก หากบริษัทผู้ออกไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิและเกิดความเสียหายขึ้น ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้จะทำหน้าที่เรียกร้องค่าเสียหายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้ โดยในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น บริษัทผู้ออกประสบปัญหาสภาพคล่อง มีแนวโน้ม

ว่าจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือใกล้ล้มเลิกข้อกำหนดสิทธิเกี่ยวกับการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น ทำให้บริษัทผู้ออกอาจจัดประชุมผู้ถือหุ้นกู้เพื่อขอขยายระยะเวลาชำระคืนเงินต้น และแก้ไขข้อกำหนดสิทธิ

หากบริษัทจัดประชุมผู้ถือหุ้นกู้เพื่อขอขยายระยะเวลาชำระคืนเงินต้น และแก้ไขข้อกำหนดสิทธิ **ผู้ลงทุนควร** ซักถามบริษัทผู้ออกหรือผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน เพียงพอต่อการตัดสินใจลงมติ โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- (1) สาเหตุของการผัดผ่อนชำระหนี้ ข้อเสนอและเงื่อนไขในการขอขยายระยะเวลาชำระคืนเงินต้น
- (2) แผนการจัดหาแหล่งเงินเพื่อการชำระหนี้ทั้งหมด ระยะเวลาการดำเนินการ ความเป็นไปได้ของแผนที่วางไว้ ความเพียงพอที่จะรองรับการชำระหนี้ และการรายงานความคืบหน้า
- (3) ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ และผลกระทบของการลงมติในแต่ละทางเลือก
- (4) ขั้นตอนการดำเนินการตามข้อกำหนดสิทธิในการเรียกร้องให้บริษัทผู้ออกชำระหนี้ทั้งหมด กรณีที่ประชุมผู้ถือหุ้นกู้ลงมติไม่อนุมัติ

ในกรณีที่บริษัทผู้ออกมีการผัดผ่อนชำระหนี้ **ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้**จะมีบทบาทสำคัญมากในการจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นกู้เพื่อหาข้อสรุปและนำมามติที่ประชุมไปแจ้งต่อบริษัทผู้ออก หากบริษัทผู้ออกยังไม่ดำเนินการใด ๆ ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้จะดำเนินการเรียกให้ชำระหนี้ บังคับหลักประกัน และเรียกร้องค่าเสียหายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้

สำหรับหุ้นกู้ที่ไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ ผู้ลงทุนจะต้องติดตามข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิของบริษัทผู้ออกอย่างใกล้ชิด และดำเนินการต่าง ๆ เพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตน ซึ่งรวมถึงการฟ้องร้องดำเนินคดีกรณีที่เกิดการผัดผ่อนชำระหนี้ด้วย

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะหุ้นกุนั้นจะมีการแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้หรือไม่ก็ตาม ก.ล.ต. ขอให้ผู้ลงทุนเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองเพื่อซักถามผู้บริหารและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบก่อนการตัดสินใจลงมติเสมอ เพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตนเองอย่างดีที่สุด

*****

* ก.ล.ต. อยู่ระหว่างปรับปรุงรอบการนำส่งงบการเงินจากเดิมกำหนดให้ส่งทุกปี เป็นส่งทุกครึ่งปี เพื่อให้มีข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ฐานะการเงินของบริษัทผู้ออกได้ทันทั่วถึง

** Link ข้อมูลของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เว็บไซต์ ก.ล.ต. <https://market.sec.or.th/public/idisc/th/FinancialReport/FS>

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย <http://www.thaibma.or.th/EN/Issuer/IssuerSearch.aspx>